

„Biblioteka dla wszystkich. Różni. Równi. Ważni.”

Projekt w liczbach.

Projekt **Biblioteka dla Wszystkich. Różni. Równi. Ważni.** rozpoczął się w maju 2022 roku. W pilotażowej edycji wzięło udział 20 bibliotek. W styczniu 2023 roku dołączyło do programu 30 placówek. Poza bogatą ofertą zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych, we wrześniu 2022 roku zaczęły powstawać w bibliotekach punkty nauki zdalnej - **Cyfrowe Centra Edukacji**, które stały się ważnym elementem wsparcia edukacji uczniów przybyłych do Polski z Ukrainy. Minione miesiące pozwoliły na **przeprowadzenie badań ilościowych i jakościowych oraz stworzenie raportu i diagnozy**, dotyczących wyzwań związanych ze wsparciem osób uchodźczych, edukacją dzieci dotkniętych tragedią wojny, a także rozwojem relacji pomiędzy ludźmi w szybko zmieniającej się sytuacji migracyjnej.

Od początku realizacji projektu do końca lutego 2023 roku w bibliotekach odbyło się **ponad 3800 zajęć**, w których wzięło udział prawie **32000 osób**. Zdecydowana większość uczestników wysoko oceniła zadowolenie z udziału w projekcie, aż **96% opinii było pozytywnych**.

Biblioteki otrzymały łącznie **290 Laptopów, 490 tabletów, 160 robotów Photon, 120 gier edukacyjnych Scottie Go!, 70 gier wspierających naukę tolerancji Culture Crossover oraz 50**

zestawów do zajęć ruchowo-muzycznych a także wsparcie finansowe w wysokości ponad 2 milionów złotych.

**„(...) bierzemy pod uwagę, że ta wojna można potrwać nawet lata. Dlatego chcemy znać język na takim poziomie, żeby samodzielnie załatwić coś w urzędzie. Znajomość języka daje niezależność (...)
Język jest potrzebny, by czuć się po ludzku”** - uczestniczka projektu

Projekt jest wyjątkowy w uwagi na swój **inkluzywny charakter**. Z większości zajęć mogą korzystać wszyscy zainteresowani, niezależnie od pochodzenia czy narodowości. Wyjątek stanowią zajęcia dedykowane osobom uchodźczym, takie jak język polski jako język obcy oraz punkty nauki zdalnej prowadzone po ukraińsku czyli **Cyfrowe Centra Edukacji**. Badanie jakościowe prowadzone w trakcie realizacji projektu wykazało, że dzięki takiej formule udaje się budować relacje i wspierać osoby uchodźcze w adaptacji w Polsce pomimo ich traumatycznych doświadczeń. Biblioteki stają się miejscem kojarzonym z bezpieczeństwem, odpoczynkiem i wytchnieniem.

„Na tych zajęciach nie chodzi tylko o wyszywanie. Relacje jakie tam się budują dzięki prowadzącej, to co nam ona opowiada o historii i kulturze jest dla nas bardzo cenne” - uczestniczka projektu

„Dzieci są z różnych części Ukrainy. Opowiadają sobie jak u kogo odbywają się różne święta, co się gdzie gotuje i jak świętuje (...) jakie są ich miasta i do jakich szkół chodzą” - nauczycielka CCE

„Najbardziej niezapomniane i przyjemne były pikniki i zajęcia na świeżym powietrzu. Świetne przemyślane zajęcia dla dzieci, przyjazna atmosfera” - uczestniczka projektu

Jednym z celów projektu było budowanie relacji pomiędzy ludźmi oraz tworzenie bezpiecznej przestrzeni w bibliotekach. Dlatego cieszy fakt, że aż **50,6% osób**, które dołączyły do projektu we wrześniu i październiku nawiązało **trwałą relację ze swoją biblioteką**. Bardzo istotne są również relacje i współpraca, którą zbudowały pomiędzy sobą biblioteki uczestniczące w projekcie. **Możliwość sieciowania i nawiązywania trwałej współpracy** jest wymieniana wśród jednych z istotniejszych zalet uczestnictwa w projekcie. Daje nadzieję, że efekty uzyskane w trakcie realizacji czasowego zadania, będą mogły utrzymać się, a może również rozwijać się przyszłości.

„Program pozwala sieciować się bibliotekom, które stały się teraz centrami działalności na rzecz uchodźców. Daje nam poczucie sprawstwa i tworzenia czegoś dobrego” - Damian Kruczkowski, dyrektor

Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koninie

Zarówno dane pochodzące z badań i diagnoz takich organizacji, jak UNHCR, UNICEF, czy Amnesty International, jak i zgromadzone przez FRSI w toku realizacji projektu informacje wskazują na **ogromną potrzebę wsparcia dzieci i młodzieży ukraińskiej uciekających przed wojną w adaptacji w nowych warunkach edukacyjnych**. Problemem są zarówno bariery językowe, jak i różnice programowe. **Nie wszystkie dzieci mają zapewniony równy dostęp do edukacji. Większość nie jest objęta wsparciem psychologicznym.**

Organizacje humanitarne w tym Save the Children we współpracy z FRSI podjęły trud zapewnienia dodatkowej pomocy edukacyjnej dla dzieci i młodzieży uciekających przed wojną na Ukrainie tworząc **punkty nauki zdalnej**, takie jak CCE w których **uczniowie mogą otrzymać wsparcie nauczyciela mówiącego po ukraińsku**, a także sprzęt i pomoce edukacyjne niezbędne do uczestniczenia zarówno w polskim systemie oświaty, jak i w ukraińskich szkołach online.

W ramach projektu „Biblioteka dla Wszystkich. Różni. Równi. Ważni.” **Powstało kilkadziesiąt Cyfrowych Centrów Edukacji**, czyli punktów nauki zdalnej, w której pracują ukraińskojęzyczni nauczyciele. Od września 2022 roku w bibliotekach zrealizowano jak dotąd **ponad 3800 godzin takich zajęć**. Badania pokazują, że pomimo fluktuacji uczestników i dynamicznych ruchów migracyjnych rośnie zainteresowanie punktami, a uczestnictwo jest stałe. **W badanym okresie wsparciem objętych zostało ponad 700 ukraińskich dzieci i młodzieży**. Istotne dane pochodzą z badania jakościowego, w którym przeprowadzone zostały wywiady indywidualne i grupowe z uczestnikami zajęć CCE oraz z nauczycielami prowadzącymi. Okazało się, że **dla wielu dzieci jest to jedyna możliwość efektywnego rozwoju w ramach polskiego systemu oświaty**. Uczniowie często rozumieją zagadnienia, ale nie rozumieją poleceń i zadań przekazywanych im w języku polskim, którego dopiero się uczą. Wsparcie ukraińskojęzycznego nauczyciela lub nauczycielki pozwala im samodzielnie wykonywać prace i rozwijać się. Oprócz tego **dzieci są bardzo silnie przeciążone zadaniami edukacyjnymi, często realizując równoległą polską i ukraińską podstawę programową**. Dzieci i młodzież **potrzebują zarówno pomocy psychologicznej, jak i czasu i przestrzeni na odpoczynek, wytchnienie, odbudowanie poczucia spokoju i bezpieczeństwa**. Zapewnienie im takiej możliwości, jest być może najważniejszym obecnie wyzwaniem dla systemowej i pozasystemowej pomocy.

Projekt realizowany jest przez międzynarodową organizację humanitarną Save the Children International oraz Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.

Data publikacji: marzec 2023